ပွေလုံကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ပွေလုံကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄
စကားချီး ၅
ပွေလုံကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၈
(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်

ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ **လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ **စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဇရိယာ**
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၂၄ **ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉
ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့်

နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

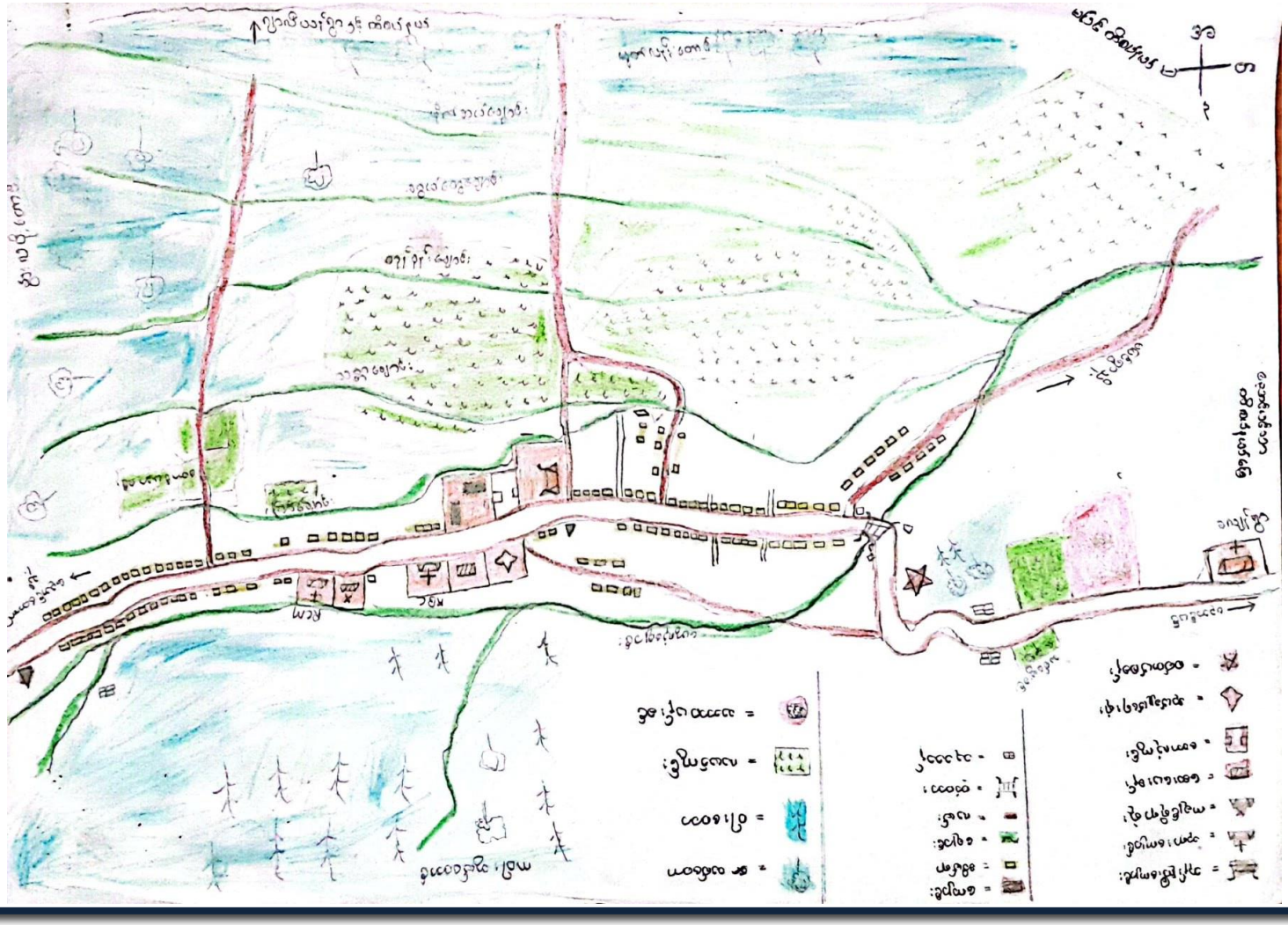
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ် ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာ များဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ဟွေလုံကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ဟွေလုံကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် မိုးညှင်းမြို့၊ဟိုပင်မြို့နှင့်ဖားကန့်မြို့နယ် ကားလမ်းမပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ မိုးညှင်းမြို့နှင့် ၅၅ မိုင်ကွာဝေးပြီး မိုးညှင်းမြို့နယ်နှင့်ထိစပ်နယ်မြေဖြစ်ပြီး ဖားကန့်မြို့နှင့်လည်း အတော်ပင်ကွာဝေးပါသည်။ကျေးရွာ၏ ဧရိယာမှ ၁၀ မိုင်ပတ်လည်ရှိပြီး အရှေ့ ၊ အနောက်နှင့်မြောက်ဘက်ခြမ်းတွင် တောင်တန်းများဝိုင်းရံထားသည်။ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်တွင် တောင်တန်းများ ဝိုင်းရံထားသည်။ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်နှင့်အနောက်ဘက်တွင် ချောင်းများတည်ရှိသည်။မြောက်မှတောင်သို့ စီးဝင်သည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက်ချောင်းများ သည် များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးအတွက် ကောင်းမွန်သည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မ ၈၀မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်

အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။၂၀၀၂ခုနှစ်တွင်စ၍ နယ်မြေငြိမ်းချမ်းမှုမှာ ယနေ့အထိရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေများရှိပြီး မြေပြန့်ဒေသနှင့်တောင်တန်းများတည်ရှိကာ မြေဆီမြေဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။သဘာဝသယံဇာတများမှာ တောတောင်များရှိသဖြင့်သဘာဝအော်ဂဲနစ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အပင်များနှင့်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်နိုင်ရန်ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ သဘာဝသားငါး တိရိစ္ဆာန်များလည်း အလယ်အလတ်တွင်ရှိပါသည်။ကျေးရွာ၏ တောက်ဘက်ကားလမ်းမကြီးဘေးတွင် သဘာဝမြေသစ်ခွနှင့်ပန်းမျိုးစုံအပင်များရှိပြီး သဘာဝအမွေအနှစ်အဖြစ်ထိန်းသိမ်းရန်ရှိသည်။တောင်သူနှင့်လယ်သမားအများစုမှာ ငွေကြေးအရင်းအနှီးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ၊ဆည်ရေများ မရရှိသဖြင့်လယ်လုပ်သူများတွင်လည်း အခက်အခဲများရှိပြီး တောင်ယာခုတ်ခြင်းကိုလည်းလုပ်ကိုင်နေဆဲဖြစ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအသွင်ပြောင်းနိုင်ရန် မျှော်လင့်နေကြသည်။ချဲ့ထွင်ရန် လယ်မြေများ လည်းရှိသည်။သဘာဝ သစ်ပင်များပြုစုပျိုးထောင်ရန်နှင့်ဥယျာဉ်ခြံမြေ၊နှစ်ရှည်ပင် စိုက်ပျိုးသူများနှင့်ရည်ရွယ်လုပ်ကိုင်နေသူများလည်းရှိသည်။မိုးစပါးကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးပြီး ရာသီသီးနှံများလည် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။စိုက်ပျိုးမြေ(၁၁၂၉.၅)ဧကရှိပြီး၊လယ်မြေ (၁၀၁၇)ဧက၊ယာမြေ(၂၅.၅)၊ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၄၃.၅)ဧက၊အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း(၉)ဧက၊ နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း(၇.၅)ဧက၊အခြား(၂၇)ဧက စိုက်ပျိုးလျက်ရှိကြသည်။ချောင်းမြောင်းလည်းရှိသဖြင့် ဆည်များ ဆောက်လျှင် စိုက်ပျိုးရေအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်သည်။မိုးရေကိုအဓိကထား စိုက်ပျိုး နေကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်ထိ အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၁၃)စုနှင့် ကျား(၂၇၈)၊ မ(၂၅၉)ဦးဖြင့် စုစုပေါင်း(၅၃၇)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှ လူဦးရေမှာ ၅ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော် ၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ % နှင့်ကိုက်ညီသည်။ကျေးရွာတွင် ဗမာ၊ကချင်၊ရှမ်း၊ရခိုင်၊ချင်း၊ပအို့ ၊ ကရင် စသဖြင့် လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်ကြသည်။ကျေးရွာ၏ ယခုလက်ရှိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်မှ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၅၈% ရှိသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်ရှိ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများ ထက် ၄% မျှပိုများသည်။သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်ရွှေ့ပြောင်းလာသူနှင့်နေရပ်ပြန်များရှိ သဖြင့် လူဦးရေမှာ တိုးတက်လာနိုင်သည်။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူဦးရေ(၉၅)ဦးရှိပြီး တစ်ဦး အနည်းဆုံး ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ အိမ်ထောင်စု ၁၀ စု ရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၈.၁% သည်ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုအဆင့် အဖြစ်ခံယူကြပြီး ၁၁.၅% နှုန်းသည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊၂၀.၄% သည် အလယ်အလတ်အဆင့်အဖြစ်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော်လည်း လက်လှမ်းမီမှု၊လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ဆည်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကအားထားသော်လည်း ဝင်ငွေအတင့်အသင့် သာရှိသည်။အခြားချမ်းသာအဆင့်များမှာ စားသောက်ဆိုင်၊ကုန်စုံဆိုင်၊

ဆန်ကြိတ်စက်၊ပန်းရံ၊သစ်ခွဲစက်၊သစ်စက် စသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများဖြင့်လည်း ဝင်ငွေအတင့်အသင့်ရရှိကြသည်။ငွေချေးသော အိမ်ထောင်စုအချို့ရှိပြီး အစိုးရဝန်ထမ်းများမရှိခြင်း ကြောင့်ငွေကြေး အသင့်အတင့်သာရှိသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင် သော လယ်သမားများ၊လက်လုပ်လက်စားနှင့်မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်နည်းပြီး(၄၀%)ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ဆင်းရဲအဆင့် အများစုမှ မြေနေရာများရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးစရိတ် မတတ်နိုင်မှု၊စက်ယန္တရားငှားရမ်းနိုင်မှု မရှိသောကြောင့် ဆင်းရဲအဆင့်ဟု သတ်မှတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း မြေနေရာများကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်၊အုပ်စုများမှ စနစ်တကျခွဲဝေပေးလျှင် မြေနေရာများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ရာသီ အလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ဆန်ကြိတ်စက်၊တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ် ထောင်စုများ၏ ၃၀%ဖြစ်သော(၂၃)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀% မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားပြီး နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း ၂၀% မှာသူတပါးထံမှ မချေးမငှားဘဲ သုံးလခန့် စားသုံးနိုင်ကြပြီး ၄၀% မှာ ၃လမှ၅လခန့်၊၃၀%မှာ ၆လမှ ၁၂လခန့် သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန် စားသုံး နိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၅၀၀၀၀ကျပ်မှ သိန်းသုံးဆယ်ကျပ်အထိ ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၂% ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထို အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေများပြားကြသည်။မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၇)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။အကြွေးတင် ရှိမှုမှာ စားသုံးရန်နှင့် ပညာရေး၊ကျန်းမာရေးတို့တွင် အဓိက အကြွေးတင်ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အတွက် ချေးငှားခြင်းများလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုမှာ သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးအသင့်အတင့်ကောင်းပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုအသင့်အတင့်သာရှိသည်။ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။အစာအိမ် အူတက်ရောင်ရောဂါ၊ပန်းနာရင်ကျပ်၊ငှက်ဖျား၊သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့်သွေးတိုးရောဂါ၊အဆုတ်တီဘီ ဖြစ်တတ်သည်။အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းအများစုမှာ တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး ရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ အားနည်းကြသည်။ထို့နောက် လူငယ်လူရွယ်နှင့် အမျိုးသားထက်အသက်ကြီးပိုင်းအချို့မှာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်အရက်သေစာ စားသောက်ကြသဖြင့် ခုခံအားနှင့် လူစွမ်းရည်များကျဆင်းလာရသည်။အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာ တွင် ရရှိနိုင်ပြီး စစ်တပ်များမှလည်း ကျန်းမာရေးကို ကူညီကြပြီး ကျေးရွာတွင် တတ်သိသူအချို့မှ ကူညီကုသပေးသည်။သဘာဝဆေးမြစ်များလည်း သုံးစွဲကြပြီးဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူနည်းပါသည်။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမှာ အုပ်စုတွင်သာရှိပြီး၁၆ မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး မြို့နယ်ဆေးရုံကြီးနှင့်(၅၅) မိုင်ကွာဝေးပါသည်။

ကျောင်းသူ/သားများကို ဆရာတော်နှင့်စေတနာရှင်အချို့မှ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများရှိ ပြီး အုပ်စုကျန်းမာရေးဌာနမှ ၁လ တစ်ကြိမ်နီးပါး ကလေးငယ်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ့မှုများလည်း ရှိသည်။ကျေးရွာတွင် ချောင်းရေနှင့်တွင်းရေကို အဓိက သုံးသဖြင့် ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်နှင့်တိုက်ဖွိုက် စသည်တို့ အသင့်အတင့်ဖြစ်တတ်သည်။

(ဂ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအတင့်အတန်းသည် အတင့်အသင့်သာရှိသည်။ကျေးရွာတွင်အလယ် အလတ်သာ အခြေခံ အရေးအဖတ်၊အတွက်အချက်တို့ကို တတ်မြောက်ပြီး ကျန်သောသူများမှာ အတွက်အချက်တို့ကို တတ်သော်လည်း အရေး၊အဖတ်အလွန်ပင်အားနည်းသည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်သာရှိသည်။ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို မူလတန်း၊အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတို့ တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။၂၀၀၀ ခုနှစ်မှစ၍ လူငယ်များ အရေးအဖတ် အတင့်အသင့် တတ်မြောက်ကြပြီး ၂၀၀၆ခုနှစ်မှစ၍ အလယ်တန်း၊အထက်တန်းတက်ရောက်နိုင်သူဦးရေ အသင့် အတင့်ရှိလာသည်။သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီးလူငယ်လူရွယ် များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းမှာ အားနည်းပါသည်။ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန် သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမာန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ် များတွင် အခွင့်အရေး တူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်း ဂဏာန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ကျားလေး အရေအတွက်ထက်နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင် မ အရေအတွက်မှာ ကျား အရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေး မှာ အမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။သို့သော် ကျေးရွာတွင်နေ့တွက်လုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ဥပမာအားဖြင့်လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီ သော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုမရှိသေးပေ။ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုး မှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအဖွဲ့ဟူ၍ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိပါ။လိုအပ်လာလျှင်ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် စေတနာရှိသူများက ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းကြရသည်။ယခုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲ စဉ်ကာလတွင် ကော်မတီများဖွဲ့စည်းထားခြင်းပင်လျှင်ပါဝင်သူနှင့်နားလည်သူများ အလွန် နည်းပါ သည်။ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ(၃)ဖွဲ့ရှိသည်။သို့သော်လည်း အလွန်ပင်အားနည်းသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းနှင့်ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ ယခုလက်ရှိအချိန်ထိမရှိသေးပါ။ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း ရေးဆွဲချိန်ကာလတွင် သမချေးငွေဖွဲ့စည်းရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိသည်။အဓိကအကြောင်းအရင်း

မှာကျေးရွာအုပ်ချုပ်မှု ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပေ။ထို့နောက်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားအများစုမှာ အသိအမြင်နှင့်စာပေ ဗဟုသုတနည်းပါသည်။ဒင်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာတွင် အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း တိုက်တွန်းပြီး ကူညီဖွဲ့စည်းပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ထို့ကြောင့် မြို့နယ်မှ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများက စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေးနှင့်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းများ၏အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးကိုသာ အဓိက ထားစိုက်ပျိုးကြပြီး လယ်၊ဥယျာဉ်ခြံ၊နှစ်ရှည်ပင်၊ယာမြေများ လည်းရှိသည်။ယခင်က ရွှေပြောင်းတောင်ယာများ စိုက်ပျိုးခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၂ခုနှစ် နောက်ပိုင်း တွင် ရွှေပြောင်းတောင်ယာမြေစိုက်ပျိုးမှုမှ လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးနိုင်ရေးကို ရှေးရှုလာကြသည်။မိုးစပါး စိုက်ဧက(၁၀၁၇)ဧကရှိပြီး ၊ယာမြေ၅၅.၅ဧက၊ဥယျာဉ်ခြံမြေ ၄၃.၅ဧက၊အိမ်ခြံဝင်းစိုက်မြေ ၉ ဧက၊ နှစ်ရှည်ပင် စိုက်ခင်း ၇.၅ ဧကနှင့်အခြား စိုက်ပျိုးဧက ၂၇ ဧကရှိသည်။သို့သော် မိုးစပါးကို(၁၀၁၇)ဧက တွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး စပါးထွက်နှုန်းမှာ ပျမ်းမျှ(၆၀)တင်းထွက်ရှိသည်။ချောင်းများရှိသော်လည်း ဆည် များမရှိသဖြင့် မိုးရေကိုသာ အဓိကထားပြီး စိုက်ပျိုးကြသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရရှိပါ။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စက်ယန္တရားများကို မည်သည့်နေရာတွင်မျှမရရှိပေ။ထွန်စက်များကိုမူ မိမိတို့တစ်ဦးချင်းပိုင်ဆိုင်မှုသာရှိပြီး ငှားရမ်းစရိတ်ကြီးမားပြီး အချိန်မီငှားရမ်းနိုင်မှု မရှိသောကြောင့် လယ်သမားများ ကြွေးမြီတင်ရှိပြီး လယ်ယာများကို မလုပ်တစ်ချက်လုပ်တစ်ချက် ဖြင့်နေကြရသည်။အဓိကအားဖြင့် ဆင်းရဲလယ်သမားများဖြစ်ကြသည်။ထို့နောက် တောင်သူများမှာ လယ်စိုက်ရန်အင်အားမရှိကြသဖြင့် ၎င်းတို့နေရာများကို ချုံထွင်၍ လယ်ယာမြေအဖြစ်စိုက်ပျိုးရန် နည်းပညာနှင့် စက်ယန္တရားများ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများစွာ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။တောင်သူ၊ လယ်သမားများသည် စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် မိုးနှောင်းကောင်းသည့် နှစ်များတွင် ရေများဝတ်သဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများနှင့်ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ဖျက်ပိုးများလည်းကျရောက်သည်။သို့သော် နားလည်ထားခြင်းနည်းပါးသည်။ကုန်ထုတ်လမ်းများသည် မြေသားလမ်းများဖြစ်သဖြင့် ရွံ့ နွံများရှိသဖြင့်အချိန်မှီ စပါးသယ်ယူနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် အခက်အခဲကြုံတွေ့ကြရသည်။ကျွဲ၊နွားများထိန်းသိမ်းခြင်းမရှိခြင်းနှင့်တော ရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ၏ ဖျက်စီးမှုများကိုလည်း ကြုံတွေ့ကြရသည်။ဆင်းရဲတောင်သူများမှာ အခက်အခဲ များစွာနှင့် ကြုံတွေ့ကြရပါသည်။ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးအထွက်တိုးရန်နှင့်အချိန်မှီထုတ်ယူနိုင်ရေး အတွက်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနများ၊စက်မှုလယ်ယာဝန်ကြီးဌာနများမှ အကူအညီများကို ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများသည် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူဦးရေမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၃၀% မွေးမြူကြသည်။ဝက်အူကျသည့်ရောဂါနှင့်အခြား ရောဂါများလည်း ကျရောက် တတ်သည်။ကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း ၆၀% မွေးမြူကြသည်။ကျွဲ၊နွား မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု ၃၀% မွေးမြူကြသည်။စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးမှာ အားနည်းသည်။တချို့မိသားစုများမှာ ကြက်၊ဝက်၊ကျွဲ၊နွားစသည့်ဖြင့် မွေးမြူကြပြီး ၊ကြက်၊ဝက်တွဲ၍မွေးသူများလည်းရှိသည်။နွားများသည် များသောအားဖြင့် အဖက်စားမွေးသူများသည်။ကြက်ရောဂါတွင် ကြက်နာကျရောဂါနှင့် ကြက်လည်လိမ်ရောဂါနှင့်အခြား ရောဂါများလည်းဖြစ်တတ်သည်။ကြက်များမှာ ကြက်သည်များကြောင့် အဖြစ်များသည်။ဝက်တွင်လည်း ဝက်အူကျရောဂါနှင့်အခြားရောဂါများလည်းဖြစ်သည်။ဝက်

ကာကွယ်ဆေးများကို တတ်နိုင်သလောက်သုံးလေ့ရှိသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ငါးမွေးမြူရေးပြုလုပ်ရန် ယခုမှ စတင်ကြသည်။ငွေကြေးအရင်းအနှီး မွေးမြူရေး နည်းပညာ၊ငါးမျိုးစိတ်ရရှိနိုင်မှုအလွန် အားနည်းပါသည်။ထို့နောက်ချောင်းများတွင် တနိုင်တပိုင်ဖမ်းယူစားသုံးကြသည်။ငါးဆေးများခတ် သဖြင့် ချောင်းငါးမျိုးစိတ်များ မျိုးတုံးအန္တရာယ်နှင့်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(ဂ)စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊စားသောက်ဆိုင်များ၊ဈေးရောင်း၊ပန်းရံ၊လက်သမား၊မုဆိုးလုပ်သူများနှင့်ကျောက်မှော်နှင့်နီးသဖြင့် ကျောက်မှော်သို့ သွားရောက်ကျောက်ရှာသူများရှိကြသည်။အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီ ဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက်တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းငယ်သာရှိသည်။လက်လုပ်လက်စားအလုပ် အများစုမှာ စိုက်ပျိုးရာသီနှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်များတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီးကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော်လည်း မြို့ကြီးများနှင့်အလွန်ပင်အလှမ်းဝေးပါသည်။ကျောက်မှော်နီးသည်ဖြစ်၍ လူငယ်အများစုမှာ ကျောက်မှော်သို့ သွားရောက်ကျောက်တူးသူများသည်။အပ်ချုပ်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ဆံပင်အလှပြင်၊မုန့်လုပ်နည်း၊မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ကားမောင်း၊ဝပ်ရှော့ စသည်တို့သည်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုမှာ အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပြီး ဝါသနာပါသူများ အလွန်ပင်နည်းပါးကြသည်။လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်းမတတ်နိုင်ကြချေ။ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့ သား၊ငါးဖောက်နည်းသင်တန်းများ၊စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်
စိုက်ခင်းများစိုက်ပျိုးရန်ရှိသော်လည်းကုန်ထုတ်လမ်းများမကောင်းခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များမသိရှိခြင်း၊ထုတ်ကုန်နှင့် သွင်းအားစုများအဆက်အသွယ်နည်းပါးခြင်း စသည့်တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု ယခုအချိန်ထိ သုံးစွဲသူနည်းနေသေးသည်။ထို့ကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှု သိပ်မရှိနိုင်ပါ။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံများ၊တာယာဟောင်း၊ကျွတ်ဟောင်းများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။တောင်ကုန်းတောင်တန်းများရှိသည်ဖြစ်၍ မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တခါတရံကြုံရတတ်ပါသည်။၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍ နယ်မြေ မငြိမ်းချမ်းခြင်းမှာ ကျေးရွာ၏ အန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူလယ်သမားအနည်းစုသာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးသောငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅ ကျပ်တိုး၊တစ်ဧကာ တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့်ချေးယူနိုင်ကြသည်။သို့သော်လည်း အချိန်မီမရနိုင်ပေ။သမချေးငွေလည်း အနည်းငယ်သာ ချေးယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ ချေးယူပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးတို့အတွက် အဓိက ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင်ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ ၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၅ သိန်းအထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ကျေးရွာတွင် ဘဏ်များနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်ချေးငွေမျှ မရရှိနိုင်ပါ။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းကို KIO ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့မှ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထား သည်။၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ဆောက်ပြီး ၁၉၉၇ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သည်။၄၅ပေ၊၁၈ပေ၊၁၅ ပေအရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်းပျဉ်ကာနှင့်အင်္ဂတေ အုတ်မြစ်ချထားသောကျောင်းတွင် သင်ကြားပေး သည်။အလယ်တန်းကျောင်းကို KIO ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့မှလှူဒါန်းပြီး ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက် လုပ်ကာ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင်ဖွင့်လှစ်သည်။အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ၈၀ပေ၊၃၀ပေ၊၁၆ပေအရွယ် သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်တွင်သင်ကြားပေးသည်။ စာတတ်မှုနှုန်းအားနည်းပါ သည်။ကျောင်းမနေသူ ၄%၊ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာသင်သူ၅%နှင့် မူလတန်း ပညာမပြီးဆုံးသူဦးရေ ၂၃%နှင့်မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူဦးရေမှာ ၄၆% ဖြစ်သောကြောင့် ပညာတတ်လူဦးရေ အလွန်ပင် နည်းပါးပါသည်။ကျေးရွာ လူဦးရေအား လုံး၏ ၇၈% မှာ စာမတတ်သူဦးရေဟုဆိုနိုင်သည်။အကြောင်း မှာ စာပေလေ့လာမှုအားနည်းခြင်း၊ဝမ်းစာအတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာရှာဖွေနေရခြင်းနှင့်နိုင်ငံရေး မငြိမ် မသက်မှုများကြောင့်ဖြစ်သည်။ထို့နောက် မြို့ကြီးများနှင့် အလှမ်းဝေးသဖြင့် စာအုပ်စာပေမရရှိခြင်း သည် အဓိကအကြောင်းအရင်းဖြစ်သည်။ယခုကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများတွင် မူလတန်း အကြီး ဆုံး အသက် ၁၁ နှစ်နှင့်အလယ်တန်း၁ဖြနှစ်ဝန်းကျင်များလည်း စာသင်ကြရသည်။မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းဆရာမ(၇)ဦးရှိသည်။ကျေးရွာမှ ကျောင်းတက်သူ၁၅၄ဦးရှိပြီး ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတက်သူ ကျား/မ ပေါင်း ၉၄ ဦးရှိပြီး အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်တက်သူများမှာ ကျား ၁၈ယောက်နှင့် မ ၂၀ ယောက်တို့သည်ပြင်ပတွင် ကျောင်းတက်နေသူများဖြစ်သည်။ထို့နောက် မူလ တန်း၊အလယ်တန်း ပြင်ပသို့တက်သူများမှာ ကျား/မ ပေါင်း ၂၂ ယောက်ဖြစ်သည်။ကျောင်းနေသူ မူလတန်း၊အလယ်တန်း ၇၅%ရှိပြီး ၂၅% မှာ တက္ကသိုလ်နှင့်အထက်တန်းတက်သူများဖြစ်သည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်မည့် အနေအထား သီးသန့်မရှိပေ။သူတို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း ဘာသာရေး ပွဲတော်များ ပြုလုပ်ခြင်း အားနည်းသည်။တချို့ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ရိုးရာအကများကို အခါ အားလျော်စွာ ပြုလုပ်ကြသည်။လူငယ်များ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပါဝင်ကူညီခြင်းနှင့်သီးသန့် ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။လူငယ်များ၏ အပန်းဖြေမှု၊အားကစားပိုင်းတွင် အလွန်ပင် အားနည်းပြီး လူကြီး မိဘများ၏ ခွင့်ပြုချက်များ လိုအပ်သည်။လူငယ်အချို့မှာ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများလည်းရှိသည်။

ထို့နောက်ယဉ်ကျေးမှုပိုင်းဆိုင်ရာများ၊လူငယ်လှုပ်ရှားမှုမှာ ကျေးရွာတွင် အချိန်ပြည့်နေထိုင်သူများသာ ဖြစ်ပြီး အများအားဖြင့် ကျောက်မှော်သို့ ခေတ္တသွားနေပြီး

ပြန်လာ၊ပြန်သွားဖြစ်နေသဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု နှင့်လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ အလွန်ပင်အားနည်းလျက်ရှိသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရွာလမ်းမကြီးကို ၁၀မိုင်အရှည်ရှိ ကျောက်ခင်းလမ်းကိုဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ပုဂ္ဂလိကကော်မတီများမှ ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းများ မှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး၅ လအထိသာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျန်၇လတွင် ရွံ့နွံများဖြစ်သောကြောင့် သွားလာ၍ မရနိုင်ပေ။ရေလမ်းခရီး အသုံးပြုမှုမရှိပါ။ငါးဖမ်းရန်ပြုလုပ်ထားသော သစ်သား၊လက်လှေ ၃ စီးရှိသည်။စက်ဘီး ၃၅စီး၊ဆိုင်ကယ် ၁၁၆ စီးရှိပြီး ထော်လာကျီ ၁၅စီးမှာ ထွန်စက်နှင့်တွဲ၍သော် လည်းကောင်း၊အင်ဂျင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်းအသုံးပြုသည်။ကားဖ စီးရှိပြီး နွားလှည်း ၁၉ စီးရှိ သည်။ဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြုမှုများပြီး စက်ဘီးကို ကျေးရွာအတွင်း ကျောင်းသားများ အသုံးပြုပြီး အပျော်စီးအဖြစ်လည်းသုံးကြသည်။ဆိုင်ကယ်အသုံးများခြင်းမှာ ခရီးဝေးမောင်းနှင်ပြီး အထက် အဆင်းများရှိသဖြင့် ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုမှုများသည်။ထော်လာကျီများကိုမူ စပါးသယ်ရန်အတွက် အသုံး များပြီးကားများတွင်လည်း အိမ်သုံးကားနှင့်စပါး၊သစ်များ သယ်ရာတွင် အသုံးပြုကြသည်။နွားလှည်း များလည်း အသုံးပြုကြသည်။ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းများမှာ မိုးတွင်းနှင့်ဆောင်းတစ်ဝက်အထိ အသုံး ပြုသွားလာမှုမရှိပေ။နွေရာသီများတွင်သာ အသုံးပြုမှုများသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု မရှိပါ။ရေအားလျှပ်စစ် ဒိုင်နမို အသေးစားများသုံးပြီး အစိုးရမှ ချပေးသော ဆိုလာများကိုလည်း အသုံးပြုကြသည်။အဆင်ပြေသောအိမ်များတွင် ဒီဇယ်အင်ဂျင်ဖြင့် လည်း တစ်ခါတစ်ရံအသုံးပြုကြသည်။ရေအားလျှပ်စစ်မှာလည်း တနိုင်တပိုင်ဖြစ်ပြီး ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း မှုအားနည်းပြီး နည်းပညာအပိုင်းလည်း များစွာ လိုအပ်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့သော ဆိုလာမီးများ အသုံးပြုပြီး အဆင်ပြေသော အိမ်များတွင် ဒိုင်နမို၊မီးစက်များ အသုံးပြုကြသဖြင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် အသင့် အတင့်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပါသည်။

လူငယ်ပညာတတ်နည်းပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၅၈% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး အထက်တန်းရောက်သူများအနည်းငယ်ရှိသည်။ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအားလေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခြင်း ဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး

အခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တို့လည်း အနည်းငယ် လက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိ ပညာရေးအနေအထားအတွက်အသင့်အတင့်ရှိလာသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီမြေဩာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ချဲ့ထွင်ရန် မြေများလည်းရှိသည်။မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန် အထာက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်ရောင်းချရန် အခွင့်အလမ်းသာသော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အထူးလိုအပ်သည်။ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့်အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှု အသင့်အတင့်သာရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ချည်းကပ်လမ်းများနှင့် ဆည်များအတွက် သဲ၊ကျောက်များရှိပြီး သစ်၊ဝါးများလည်းပေါသည်။စိုက်ပျိုးရေးအတွက်နှင့်ကုန်ထုတ်လမ်းများအတွက် အခြေအနေကောင်းသော်လည်း နည်းပညာ၊အရင်းအနှီးလိုအပ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသယံဇာတလည်းထွက်ရှိနိုင်သည်။လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မြေများရှိနေသော်လည်းစက်ယန္တရားများ၊ငွေကြေး အရင်းအနှီးများ ၊နည်းပညာများစွာ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။မိုးရေကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးပြီး ဆည်ရေများမရှိသဖြင့် နွေးစပါနှင့် အခြားစိုက်ပျိုးမှုများအတွက် များစွာ အခက်အခဲရှိနေသည်။ဖျက်ပိုးများနှင့် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ၏ ဖျက်စီးမှုကြုံတွေ့ကြရသည်။မြို့နယ်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ယနေ့အထိ မရရှိနိုင်သေးပါ။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချေးငွေများ လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းပါသည်။ပုံစံ(၇)ရရှိသူနည်းပါးသည့်အတွက် စိုက်ဘဏ်ထုတ်ပေးသော ချေးငွေမရရှိသူများပြီး ရရှိသူများလည်း အချိန်မှီ မရနိုင်သဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် များစွာ အခက်အခဲရှိနေပါသည်။

ကျန်းမာရေးအတွက်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိနေသော်လည်း ဆရာ/ဆရာမ ဝန်ထမ်းများလိုအပ်ပါသည်။ထို့နောက်မြို့နယ်ဆေးရုံကြီးနှင့် ဝေးကွာသဖြင့် အ ရေးကြီးလူနာများအတွက် လူနာတင်ယာဉ်များ အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ကျန်းမာ ရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများနှင့်စာစောင်များ ဖြန့်ဝေပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာ၏ စာသင်ကျောင်းတွင် အားကစားပစ္စည်းပံ့ပိုးမှုများမရှိပါ။လက်မှုပညာ၊အခြားသော ပညာရပ်ကျွမ်းကျင် မှုပိုင်းဆိုင်ရာများ လက်တွေ့သင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ထို့နောက်စာပေဟောပြောပွဲများ၊အားကစား ပြိုင်ပွဲများကို ကျောင်းသူ၊ကျောင်းသားများ၏ စွမ်းရည်များကို ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်မှုများအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

မည်သည့်ဘဏ်မှချေးငွေများ
ကျေးရွာတွင်မရရှိနိုင်သေးပါ။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်း
ခြင်း၊နယ်မြေမငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့်မြို့ကြီးများနှင့် အလှမ်းဝေးကွာခြင်းကြောင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အခက်အခဲ၊အဟန့်အတားများစွာရှိနေပါသည်။

(၁)လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့်ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(၂)ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု

(မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)

(၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင်ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ပြဿနာများ

ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည်(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု -အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့်သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ၂-၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။

၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းနည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။၎င်း စစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေ သော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါ မည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များ စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။(၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည်၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပါ်ဦးတည်ပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များတို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများ ရယူပါမည်။ထို့နောက်စပါးအထွက်နှုန်းတိုးလာရန်နှင့် စနစ် တကျစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်း

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက်အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း၊ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။ဆောက်လုပ်ရေး၊ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကန်တရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်း များက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင်ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေး မည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင်ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက်ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်မှသည်ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ထိုမှ တဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်အထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ဆီစားမုန့်ညှင်းနှင့်အခြားသီးထပ်များ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ကုန်ထုတ်လမ်း များအထူးလိုအပ်သည်။ထို့နောက် ပေါင်းသတ်ဆေး၊အမြစ်ဆွေးစေပြီးမြေဆီလွှာမထိခိုက်နိုင်သည့် ဆေးများ လိုအပ်ပါသည်။ဖျက်ပိုးများနှိမ်နှင်းနိုင်ရန် ဆေးဝါးများလိုအပ်ပါသည်။မြေနေရာများ စနစ်တကျနေရာချပေးခြင်း၊မြေကို လှုပ်ထားခြင်းမရှိဘဲ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနမှ စနစ်တကျလာရောက်စစ်ဆေးပေးနိုင်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေများ ရရှိရန် ပုံစံ(၇)များ စနစ်တကျ ရသင့်ရထိုက်သူများကို စစ်ဆေးပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်အထူး လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်လျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်း ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့်မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ချေးငွေလိုအပ်သူရွာသူရွာသားများ အတွက် ချေးငွေ အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အခြေတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်ငင်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသောလုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါအဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက် တွင် ထားရှိက တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အဖွဲ့ တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ် ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှု၊သဘာဝအော်ဂဲနစ်ဓါတ် များထုတ်လုပ်မှုနှင့်မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ကွန်ပျူတာ စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော သင်တန်းသားများ တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်သွားမည်။ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသား များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်း အနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၂) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင်ဆောက်လုပ် ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး လူဦးရေ အိမ်ထောင်စု တိုးလာသည့်အတွက် အထက်တန်းကျောင်းဖွင့်နိုင်ရန်စီစဉ်၍ ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မခန့်ထားနိုင်ရေးတို့အတွက်ဆောင်ရွက်သွား မည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက်အဦးများတိုးတက် ကောင်း မွန်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက် သွားမည်။တချိန်တည်းတွင်ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်မည်။

ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်း ရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများအတွက်သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက် ဖွယ်ရာများကိုသိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စု

သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း၊ဝန်ကြီးဌာနများဦးစီးဌာနများကယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက်ဖော်ထုတ်ထားသောလုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းတွင်

သာမာန်အသုံးစရိတ်

ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်

စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်

လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။တချို့ စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက်စျေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်စျေးနေရာကို လျာထားဆဲဖြစ်ပြီးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုမရှိသေးပေ။မြို့နယ်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ကြည့်ကြပ်၍ သက်ဆိုင်ရာဌာနများကပူးပေါင်း ပါဝင်ပြီး စျေး ဒီဇိုင်းများရေးဆွဲပြီး ဆောက်လုပ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ဟွေလုံကျေးရွာ အပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူရွာသားများအတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ကျောက်မှော်နှင့်နီးသဖြင့်ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့်ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိက သော့ချက်များဖြစ်သည်။

နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့်စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ဤသည်မှာကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊နိုင်ငံရေးကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ထိခိုက်စရာ မပေါ်ပေါက်ပါကအနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ထို့ကြောင့်ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာ မြောက်မူဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းရမည့် ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ချက်များဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည်။ စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကာလစီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ဗျူဟာမူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့်တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး

အတွက် လမ်းကော်မတီ၊စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့် မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့် အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ဆောင်ပါမည်။ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Momitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့်ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေ အပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ် ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါ

မည်။လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အဆင့်မြင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှု အကူအညီများရယူရပါမည်။

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ အတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက်ကန်တရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး စသည် သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင်ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)တွင်-

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာအထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်း အဝေးတွင် စီမံချက်များ၊ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။တချို့စီမံချက် များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြား အေဂျင်စီထံ မှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်း အဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။တစ်ရွာလုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လည်းဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက် သည်ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ ပေါ်ပေါက်လာပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့်လုပ်ငန်း စီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက် မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်၊လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို

အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)သည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်အကျိုးနှင့်ငင်း စစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း ၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။(၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်း တွင် အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာလူထုအစည်းအဝေးခွဲ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရ မည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေး မှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတား များနှင့်ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု(မူလ လျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင်ကြုံတွေ့ရ သော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည်(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစား အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌ နှင့်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ သို့ အစီရင်ခံစာပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ၂-၃မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်သော အကူအသည်အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏

တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်း မီဒီယာများ၊ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကို လည်းရရှိပါမည်။ဤ အကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ					
	ရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	၁၀၀	၁	ရွာတွင်းလမ်းများအားကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ရေး၊တံတား အဆင့်မြှင့်အောင်ပြုလုပ်ရေး	
၂။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ					
	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်	၉၆	၂	ရွာတွင်းလမ်းများအားကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ရေး၊တံတား အဆင့်မြှင့်အောင်ပြုလုပ်ရေး	
၃။ လျှပ်စစ်မီး					
	အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	၆၇	၃	အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်	
၄။ အဆောက်အဦး					
	ကျေးလက်စာကြည့်တိုက်	၆၁	၄	ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်စာကြည့်တိုက်ရရှိနိုင်အောင်ဆောင်ရွက် ရန်	
၅။ ရေရရှိရေး					
	သောက်သုံးရေရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း(စိမ့်စမ်း)	၅၉	၅	ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ လမ်း၊တံတားများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေး	၁	———	———	———	———	———
၂။ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်	၂	———	———	———		
၃။ အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	၃	———	———	———		
၄။ ကျေးလက်စာကြည့်တိုက်	၄	———	———	———		
၅။သောက်သုံးရေရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း(စိမ့်စမ်း)	၅			———	———	———

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး

ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် **ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အစားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး

အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊

- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကို တည်ဆောက်ရ ပါမည်။

ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၈	၅	၁၃	၂%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၈	၂၂	၅၀	၉%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၇	၂၅	၅၂	၁၀%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၁	၄၆	၈၇	၁၆%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၆၂	၁၄၇	၃၀၉	၅၈%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၂	၁၄	၂၆	၅%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ-၅၃၇		**၂၇၈**	**၂၅၉**	**၅၃၇**	**၁၀၀%**

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၁၁၃	တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၆ ဦး			

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟွေလုံကျေးရွာတွင် နေထိုင်ကျသော ရွာသူ/သားများမှာ မြို့ကြီး၊ရွာကြီးများနှင့် အလွန်ဝေးကွာသော နေရာတွင် တည်ရှိပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းသောကြောင့် ကျောက်မှော် သို့သွားနေသူ၊လယ်တောတွင် သွားနေသူများနှင့်ကျပန်းများ များသောကြောင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှုတွင် အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ထို့နောက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးရုံးတွင် လူဦးရေစာရင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုဦးရေ တိကျမှုမရှိပေ။အကြောင်းမှာနေရပ်ပြန်အခြေချနေထိုင်သူများနှင့် နေရာအနှံ့မှ ရောက်လာသောသူများမှာရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ယခုအချိန် စပါးရိတ်သိမ်းချိန်နှင့်နီးနေပြီးဖြစ်သော ကြောင့် လယ်တောတွင် အိပ်စောင့်သူများသဖြင့် ကောက်ရခက်ပြီး အစည်းအဝေးလည်းခေါ်ရခက် ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆၁		၃၂		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ အငှား ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇		၁	၂၄	
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၂	ဝက်၊ကြက်မွေး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁				ဝက်မွေး
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁			၄	တံငါလုပ်သူဒဦး ငါးကန်(၁) ဦး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၁	သစ်စက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁			၇	ဆင်ဦးစီး သစ်ဆွဲ(ကျောက်တူး(၇)ဦး
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၂	ဆန်စက်၁ ငါးပုံဆန်စက်(၁)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂				လက်သမားအငှား လိုက်
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂				ရိုးရာလက်မှုပညာခြင်း၊ပလိုင်း၊တောင်း၊ ထရံပတ်(၁)ား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁			၆	ဝပ်ရှော့
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၁	စက်ချုပ်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၇		၁၁		စားသောက်ဆိုင်၊ ဈေးဆိုင်ရောင်း

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၂	အငှားကားမောင်း
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် အောကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၃	မူကြိုဆရာမ(၁) ဦး ဆရာမ(၂) ဦး
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အငှား ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၂	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၀			၆	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	စုစုပေါင်း					

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လေ့လာတွေ့ရှိရသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများပြီး၊ အလုပ်သမား၊ကျပန်း

အလယ်အလတ်တွင်တည်ရှိသည်။စိုက်ပျိုးရေးကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ ဆင်းရဲသားများသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကို ဝမ်းစာအတွက်ထားပြီး အားလပ်လျှင် ကျပန်း အလုပ်ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ပြီး ကျန်းမာရေး၊လူမှုရေး၊ပညာရေးတို့တွင် အသုံးစရိတ်အဖြစ်ရှာဖွေခြင်းဖြစ်သည်။ အချို့မှာရွှေ့ပြောင်းလာသူများဖြစ်သောကြောင့် ကျပန်းအလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်အဆင့်မဟုတ်ဘဲ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဖြေရှင်းရန်သာ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ကျန်သော ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများ မရှိသေးကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀		၇၀၀၀		
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။
မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မည်သည့်လုပ်ငန်းတွင်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်နှုန်းမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။လခစား တစ်ရက်ဝင်ငွေများကို တွက်ချက်ရန်အလွန်ခက်ခဲပါသည်။အကြောင်းအရင်းမှာ အုပ်စု

ဖွဲ့၍ နေ့စားလိုက်ခြင်း၊ခင်မင်မှုဖြင့် လခတိုးပေးခြင်း၊အပြတ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ကဏ္ဍအလိုက်ဝင်ငွေကွဲပြား သောကြောင့် သတ်မှတ်နှုန်းထား ထားရှိရန်ခက်ခဲသည်။နေ့စားတွင် ကျား၊မ အတူတူပင်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၀၁၇	သင့်		မိုးရေခံ
ယာမြေ /တောင်ယာ	၂၅.၅	သင့်		မိုးရေခံ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄၅.၅	သင့်		မိုးရေခံ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၉	သင့်		မိုးရေခံ
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၇.၅	သင့်		မိုးရေခံ
ရွှေပြောင်းတောင်ယာ မြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား	၂၇	သင့်		မိုးရေခံ
စုစုပေါင်း				

ရင်းမြစ် .(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေများမှာ ဧကများစွာပိုင်သောသူနှင့်အနည်းငယ်ပိုင်သောသူများဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မြေဆီများမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ယာမြေ၊ တောင်ယာမြေလုပ်ကိုင်သူများရှိသော်လည်း လယ်ယာမြေအဖြစ်ထွန်ယက်ရန် ရည်ရွယ်၍ လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း စရိတ်ကြီးမားခြင်း၊နည်းပညာမရှိခြင်း တို့ကြောင့်ပလပ်မြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်။အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း ရောင်းရန်နေရာ ဝေးကွာခြင်း၊ဈေးကွက်များလက်လှမ်းမီမှု၊ရွာတွင်းဈေးတည်ရှိမှုမရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသူအလွန်နည်းပါသည်။ဆည်ရေရရှိနိုင်သော် လည်း ဆည်ဆောက်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် မိုးရေကိုသာ အသုံးပြုမှုများသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဧရိယာတွင်သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များနှင့် သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ် များနှင့်နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်များမှာ ကောင်းမွန်ပြီးများစွာရှိသည်။သို့သော် အသုံးပြုသူနည်းပါသည်။ အကြောင်းမှာ သိသူ၊နားလည်သူ အလွန်နည်းပါသည်။တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ မျိုးတုန်းနိုင်ခြေများသော အခြေအနေရှိသည်။ငါးမျိုးစိတ်များလည်း အလယ်အလတ်တွင်တည်ရှိသောကြောင့်လေ့လာတွေ့ရှိပါ သည်။ငါးမျိုးစိတ်နှင့်တိရစ္ဆာန်မျိုးများမှာ ဝင်ငွေအတွက်ဖမ်းယူခြင်းနှင့်စားသောက်ရန်အတွက် ဖမ်းယူ ခြင်းတို့ကြောင့် နည်းပါးလာသည်။အကြောင်းမှာ စားဝတ်နေရေးမဖူလုံမှုကြောင့် ဖမ်းယူရောင်းချခြင်းကို တနိုင်တပိုင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။စားဝတ်နေရေးဖူလုံ၍ ဖွံ့ဖြိုးလာလျှင်အလိုအလျောက် ထိန်းသိမ်းပြီးသား ဖြစ်မည်ဟုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၃၀ဧကအထက်	၁၀ဧကအထက်	၁၀ဧကအောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ				
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်အကြီး	လက်တွန်းထွန်စက်	ဌားရမ်း	ခါး၊ပေါက်ပြား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကျွဲ၊နွား(၂၀)	ကျွဲ၊နွား(၁၀) အထက်		
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ကုန်စုံဆိုင်	စားသောက်ဆိုင်	ကျပန်း	ကျပန်း

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	စားသောက်ဆိုင်			
အိမ်ထောင်စု -	၁၃(၁၁.၅%)	၂၃ (၂၀.၃%)	၃၈(၃၃.၆%)	၃၉(၃၉.၅%)

ရင်းမြစ် ..(၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ အိမ်ခြေဖြင့်ခွဲခြားရန်ခက်ခဲပြီး လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုဖြင့်ခွဲခြားရန်လည်း ခက်ခဲသည်။ထို့ကြောင့် လယ်ယာ၊ကျွဲ၊နွား၊လယ်ထွန်စက်နှင့်စားသောက်ဆိုင်အသေးစားနှင့်ကုန်စုံဆိုင် အသေးစသည်တို့ဖြင့် ခွဲခြားသည်။အဆင့်(၃)နှင့်(၄)တွင် လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ကျွဲနွားရှိသော်လည်း ပုံမှန်

ဝင်ငွေမရှိသူများသောကြောင့်(၃)ဟုသတ်မှတ်ပြီး၊မြေယာမဲ့၊အိမ်အငှားနေသူနှင့်ကျပန်းများကို(၄)ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။အစည်းအဝေးတွင်သတ်မှတ်၍ မရသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အကျိုးဆောင်နှစ် ယောက်နှင့် ရပ်မိရပ်ဖ အနည်းငယ်ဖြင့်သတ်မှတ်ထားလိုက်သည်။အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ အခွန်ကောက်မည်ဟု တွေးထင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၇		အကြွေးဝယ်စား/ချေးယူသည်
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၇		အကြွေးဝယ်စား/ချေးယူသည်
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၉		အကြွေးဝယ်စား/ချေးယူသည်

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟွေလုံကျေးရွာတွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသော ကျေးရွာသူ/သားများဖြစ်ကြသော ဥစ္စာဓနအဆင့်(၃)နှင့်(၄) ၃၀% ကောက်ရာတွင်အဆင့်(၃)အများစုမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် အကြွေးတင်ရှိခြင်းဖြစ်ပြီးအဆင့်(၄)များသည် ရွှေ့ပြောင်းလာသူများဖြစ် သည်။ ဝမ်းစာမဖူလုံမှုအပိုင်းမှာ အလယ်အလတ်တည် တည်ရှိပြီး နှပ်မှန်စားသော သူများသာရှိသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၃		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၄		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၃		

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်နေသော သက်ကြီးရွယ်အိုနည်းပါသည်။ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်စွမ်း ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	ဆင်းရဲသောမိသားစုအိမ်ထောင်စုများခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှုမရှိ၊တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်မရသေး
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	လယ်ယာမြေများထိခိုက်မှုရှိသည်
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	လတ်	တောမီးရှို့ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှုရှိ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	ချိုင့်ဝှမ်းပုံသဏ္ဍာန်တည်ရှိသောကြောင့် အနိမ့်ဆုံးဖြစ်သည်။
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်စက်နှင့်ထင်း၊မီးသွေးများကြောင့်

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ချုံနွယ်နှင့်မသန့်ရှင်းသောရေ
၁၃	တီဘီရောဂါ	လတ်	တီဘီဆေးလစဉ်သောက်သူသုံးဦးရှိသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	လတ်	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲ
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	လတ်	လက်နက်အဖွဲ့အစည်းများရှိ၍စိုးရိမ်ရပါသည်။
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	လတ်	ဝက်အူကျရောဂါ၊ခွာနာလျှာနာရောဂါကြောင့်သေဆုံးမှုရှိပါသည်။
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မြင့်	ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေးတွင်ထိခိုက်မှုရှိပါသည်။
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုမရှိပါ။အကြောင်းမှာ ချိုင့်ဝှမ်း တွင်တည်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းမှာ လျှပ်စစ်မီး လုံလောက်စွာမရရှိခြင်းနှင့် ဝမ်းစာအတွက် ဖြေရှင်းနေသောကြောင့် ပြုန်းတီးခြင်းနှင့်ဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ကိုယ် ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် နည်းပါးပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်းကြောင့် များသည်။လူကုန်ကူးခြင်းမရှိပါ။အကြောင်းမှာ နယ်စပ်ဒေသနှင့်ဝေးကွာခြင်း၊အစိုးရနှစ်ဖက်ကြားတွင် တည်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ဝေးလံခေါင်သီ၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကို ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ သွားလာနိုင်သဖြင့် ခက်ခဲသည်ဟုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) **ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ**

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ရွှေ့ပြောင်းလာသူနှင့်နေရပ်ပြန်အခြေချနေများခြင်း

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	လတ်	သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းမှု နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု များရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည် ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မြစ်၊ချောင်းကြီးများ မရှိ သဖြင့် ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေ ရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	လတ်	လမ်းဆုံလမ်းခွများတွင် နေထိုင်သူများနှင့် တောင်တက်တောင်ဆင်း တွင်နေထိုင်သူများဖြစ် သည်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရ သူ များ (IDP)	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ ခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	လတ်	လူမျိုးစုံပြီးသဘောထား ကွဲလွဲမှုရှိခြင်း
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	လတ်	ပဋိပက္ခကြောင့် ပညာရေး နှင့်ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်မှုရှိသည်။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	လတ်	တရားဝင်လုပ်ကိုင်ခွင့်မရှိ ခြင်း
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	ကျေးရွာတွင်မူးယစ်ဆေး ရောင်းဝယ်မှုများရှိခြင်း
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	လတ်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများ ကူးစက်ရောဂါရရှိနိုင်ခြင်း၊
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူမျ ား	လတ်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းခြင်း
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	လတ်	ပြန်လည်ထူထောင်ရခြင်း ကြောင့်

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	အလုပ်အကိုင်အတည်အကျမရခြင်း
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးထိခိုက်ရန်လွယ်ကူသည်။ အကြောင်းမှာ ဝင်ငွေရလွယ်ခြင်း၊လူကြီးများ၏ ဖိနှိပ်ခြင်းနှင့်အသိအမြင်နည်းပါးခြင်း၊ပျော်ပါးသောက်စားခြင်း၊စီးပွားရေးနှင့်နေရာများရရှိရေးကို လူကြီးများမှာ ပြောပြခြင်းဆွေးနွေးပေးခြင်းမရှိသောကြောင့် စိတ်ဓါတ်များကျဆင်းကာ နောက်ဆုံးထွက်ပေါက်အဖြစ် မူးယစ်ဆေးဝါးကို အသုံးပြုလာကြခြင်းဖြစ် သည်။အလယ်တန်းပညာနှင့်မူလတန်းပညာများ တက်ရောက်ထားသော်လည်း စာကြည့်တိုက်မရှိခြင်း၊ စာအုပ်စာပေကိုနားမလည်ခြင်း၊ပြောရေးဆိုခွင့်နည်းပါးခြင်းကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အကြိုက်ဆောင်	၃	၅	၅	၁၀	ဘာသာရေး	၄	၈
၂	တောင်သူကွန်ရက်	၂	၅	၁	၆	လယ်ယာကိစ္စ	၄	၇
၃								
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ကျေးရွာတွင် အလွန်အားနည်းသည်။ရပ်မိရပ်ဖနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်ဘာသာရေး အကျိုးဆောင်အဖွဲ့သာရှိသည်။ဖွံ့ဖြိုးရေးစတင်ချိန်တွင်သာ သမချေးငွေ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး စွဲသုခစံဟု အမည်ပေးခဲ့ကြသည်။အစည်းအဝေး ကြုံသလို ကျင်းပပြီး မှတ်တမ်းထားရှိမှု အလွန်နည်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။အဖွဲ့အစည်းမှာ ယခုရက်ပိုင်းတွင်သာဖွဲ့စည်းပြီး အုပ်စုမှ ထောက်ခံပေးရန် တောင်းဆိုထားသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	(kfsm)တောင်သူကွန်ရက်	၃	လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်လယ်ယာကိစ္စ
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ (kfsm)တောင်သူ ကွန်ရက်မှ ကျေးရွာသို့လာရောက်ဖွဲ့စည်းပေးပြီး မ(၁)ဦး ဖြင့်ဖွဲ့စည်းပေးကာ ပုံစံ(၇)ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး မြေယာကိစ္စများ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်း ပေးရန် ရည်ရွယ်လျက်ရှိကြောင့် မြေယာမဲ့များကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် မြေယာရရှိရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၆	၄၁%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၅	၄%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၄	၁၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၇	၂၄%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၂၁	၁၉%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၁၃	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်သူလယ်သမားအများစုမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် လိုင်စင် ပုံစံ(၇)များရရှိသူ အလွန်နည်းပြီး လုပ်ကိုင်ရန် မြေလွတ်မြေရိုင်းများလည်းရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရှင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရှင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန္နစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ဝင် ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ...(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေရင်းမြစ်မှာ ကောင်းမွန်သည်။သို့သော် ဆည်ရေဟူ၍မရှိပါ။ ချောင်းရေ အသုံးပြုမှုအလွန်နည်းပါးသည်။လယ်မြေအားလုံးနီးပါး ရေသောက်နိုင်သော နေရာများဖြစ်သည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၁၀၁၇	တင်း	၃၀	၈၀	၆၀	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	မြင့်	လတ်	

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အဓိကကျေးရွာ၏ချဉ်းကပ်လမ်း မကောင်းခြင်း၊ချေးငွေ မရရှိနိုင်ခြင်း၊ချေးငွေရရှိရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသိရှိခြင်းနည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိနေသည်။လယ်ယာမြေအချို့တွင် စိမ့်ရေများရှိသည်ဖြစ်၍ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ကောက် လှိုင်းများ

ပျက်စီးသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်များစွာလိုအပ်နေသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွ က်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွ က်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွ က်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်	၇						
လက်တွန်းထွန်စက်	၃၅					၃၂	
အစေ့ချ ကိရိယာ	၁						
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စ က်							
ရိတ်သိမ်းစက်	၃						
ခြွေလှေ့စက်	၂					၆၅	
ရေစုပ်စက်	၁၆						
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁						
မြက်ရိတ်စက်	၉						
အခြား							

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဖွဲ့ပိုင်ဟူ၍မရှိပါ။တစ်ဦးချင်းပိုင်များသာရှိသည်။သို့သော်လည်း ငှားရမ်းရန် အတွက် ငွေကြေးမလုံလောက်ပါသဖြင့်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းနည်းပါးသည်။စက်မှုလယ်ယာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ကူညီပေးလျှင် လယ်စိုက်ပျိုးရေးကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းမည်ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိထားပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	လက်ရှိစိုက်ပျိုးရန်မြေလည်းရှိ၊တိုးချဲ့ရန်လည်းရှိသည်။
ရေရင်းမြစ်	ရရှိနိုင်သည်။ဆည်မြောင်းများ မပိတ်နိုင်သေးပါ။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	ရရှိနိုင်ပါသည်။ဖော်စပ်ရန်နည်းပညာမရှိသေးပါ။

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	**လုံးဝ မရရှိနိုင်သေးပါ။**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**စိုက်ပျိုးစရိတ်အနည်းငယ်သာ ရရှိပြီးမည်သည့်ချေးငွေမျှမရရှိနိုင်သေးပါ။**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	**နည်းပညာသင်ကြားထားသော အုပ်ချုပ်ရေးမရှိသေးပါ။**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**မရှိပါ။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။**
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုရှိ၊ကုန်သွယ်မှုအဆင်မပြေပါ။**
အခြား	

ရင်းမြစ် ..(၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမြေ ရေရရှိနိုင်သည်။ဆည်မြောင်းမဖောက်နိုင်ကြပါ။မြေဩဇာလုံလောက်မှုမရှိပါ။ဖျက်ပိုးကာကွယ်ရန်ဆေးဝါးနှင့်အသိပညာမရှိပါ။စိုက်ပျိုးချေးငွေရရှိသည်။သို့သော် အချိန်မှီ မရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်စွာ မရရှိနိုင်ပါ။ကျန်သော ချေးငွေ မရရှိနိုင်ပါ။အကြောင်းမှာလည်း နည်းလည်သိရှိထားခြင်းမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) **သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**ရှိသည်။နည်းပညာနှင့်စက်ယန္တရားမပြည့်စုံ၊လိုအပ်သည်။**
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**သဘာဝမြေဆီကောင်းမွန်သည်။**
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	**ကိုယ်ပိုင်ရင်းနှီးမှုအားနည်း၊စိုက်ပျိုးငွေကြေးမပြည့်စုံပါ**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	**အချိန်မှီမရရှိနိုင်ပါ**
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**ရှားပါးပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**အများအပြားရရှိနိုင်ပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	**ရှိ၊လယ်ဆည်မြောင်းများမရှိသည့်အတွက်**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**ရှိ၊စပါးဖျက်ပိုးများဖြစ်သည်**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိ၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကြောင့်**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**လုံးဝမရှိပါ။စက်ယန္တရားများလိုအပ်ပြီးလုပ်ပိုင်ခွင့် ခွင့်ပြုလိုင်စင်များ အထူးလိုအပ်ပါသည်**
အခြား	**မြေစာရင်းများတိကျမှုမရှိပါ။**

ရင်းမြစ် ..(၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆည်မြောင်း၊ဆေးဝါး၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာအကူအညီမှာ အလွန်ပင် အားနည်းသည်။ထို့ကြောင့် မြေစာရင်းဌာနများမှာ တိကျမှုမရှိသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း**

(၂.၂.၂.၁) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	**အိမ်ထောင်စု**	**ကောင်ရေ**	**မှတ်ချက်/အခြေအနေ**
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၂၅	၂၃၉	
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ	၁၀	၈၉	
မြည်း			
လား			
ဆိတ်	၁	၃	
သိုး			
ဝက်	၃၇	၁၄၄	
ကြက်	၇၃	၈၀၉	
ဘဲ	၄	၂၇	
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်..(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ငါးကန်ပြုလုပ်ထားသော်လည်း ငါးမျိုးစိတ်ရရှိနိုင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်းကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသူမရှိပါ။ယခုနှစ်ပိုင်းတွင်သာ စတင်ပြုလုပ်ထားသော ငါးကန်များသာရှိသည်။ရေရှိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်းမရှိပါ။စီးပွားဖြစ်ဖမ်းယူရန်အတွက် ငါးစျေးကွက်နှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း အချိန်မီမပို့ နိုင်သောကြောင့် စီးပွားဖြစ်ငါးဖမ်းခြင်းမရှိပါ။ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းစနစ်တကျနှင့်ငါးကန် တရားဝင်မွေးခွင့်နှင့်ငါး မျိုးစိတ်များကို ကူညီပေးလျှင်ငါးမွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာနိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**မရှိ၊အကြောင်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများမှာ ပရန်းပတာလွတ်ကျောင်းကြသည်။**
ရေရရှိမှု	**ရှိ၊ချောင်းရေများလုံလောက်စွာရှိသည်။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိ၊မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူနည်းပါးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။**
ချေးငွေ	**မရှိ၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း၊မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ရန်မသိခြင်း**
သွင်းအားစုစျေးကွက်	**ရှိ**
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	**ရှိ**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**မရှိ**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	**ရှိသည်။သို့သော် စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ၊ပုံစံ(၇)ချပေးခြင်းမရှိ**
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိ**
ချေးငွေ	**မရှိ**
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိ**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	**မရှိ**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**မရှိ**
အခြား	

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေသတ်မှတ်ခြင်းမရှိသေးပါ။ချောင်းရေများကိုလုံလောက်စွာရရှိသော်လည်း နည်းပညာနှင့်အသုံးပြုမှုနည်းသည်။မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။ချေးငွေများကိုလည်း အများစုမှာ မည်သို့ချေးရမည်၊မည်သည့်ဌာနများနှင့်ဆက်သွယ်၍ ချေးယူရန်မသိ

သောကြောင့် ချေးငွေရရှိမှုမှာလည်း အလွန်အားနည်းကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ရှိ/လုံးဝမရရှိသေးပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	မရှိ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	လုံးဝမရှိပါ။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
အခြား	လာရောက်ကူညီပေးရန်စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မရှိ
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	မရှိ
အခြား	ငါးမွေးမြူရန်ရေမြေရှိသည်။

ရင်းမြစ် ...(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ငါးကန်များလည်း တူးဖော်လျက်ရှိပြီး လက်ရှိလယ်ကွင်းများတွင်ထည့်မွေးရန် ရှိသည်။နည်းပညာ၊အရင်းအနှီး၊ငါးသားပေါက်ရရှိနိုင်မှုအလွန်အခက်အခဲရှိနေသောကြောင့် တူးဖော်မွေးမူရန် ရည်ရွယ်ထားသူများလည်းရှိနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နှိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး				
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော				

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် .(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
စားသောက်ဆိုင်ရောင်းချခြင်း	**ခရီးသည်များအား ရောင်းချပေးခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်လျက် ရှိပါသည်။**

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားသောက်ဆိုင်ရောင်းချသူများ ၁၆ ဦးရှိပြီး ခရီးသွားဧည့်သည်များကို ရောင်းချ ပေးပြီး စီးပွားရေးအတွက်ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အရင်းအနှီးမရှိခြင်း	**မည်သည့်ထောက်ပံ့ငွေများမရရှိပါ။**

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်နယ်မြေမငြိမ်းချမ်းခြင်းသောကြောင့် ကူညီမည့် အဖွဲ့အစည်းများရှိသော်လည်း ချိတ်ဆက်မှုမရရှိနိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိနေပါသည်။

(၂.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၅၀									
၂	**ရွှေပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ										
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ		၁၀	၈	**၁၈**	၁၀	၈	**၁၈**			

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၆ လ အထိ		၇	၁၇	၂၄	၇	၁၇	၂၄			
	၁၂ လ အထိ		၁၆	၇	၂၃	၁၆	၇	၂၃			
	၁၂ လ အထက်		၉	၂၀	၂၉	၉	၂၀	၂၉			

ရင်းမြစ် .(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းလုပ်သား ၅၀ ဦးဟုဆိုခြင်းမှာ ကျန်းမာရေးကြောင့် သွားလာသူနှင့် ပညာရေးကြောင့် သွားလာသူများဖြစ်ပြီး ကျောက်မှော်နှင့်နီးသဖြင့် ကျောက်ရှာဖွေသူများရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃.၂)ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၈ ဦး
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	အခြား	၇၆ ဦး

ရင်းမြစ် ..အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းအရင်းမရှိပါ။အလုပ်အကိုင်ဖြင့်သွားသူများမှာ များသောအားဖြင့် ကျောက်မှော်သွားသူများဖြစ်သည်။ကျောင်းတက်ရန်သွားသူနှင့် အလည်အပတ်ပြန်သူ၊ဆေးကုသမှုခံယူသူများသာရှိသည်။ကျောင်းတက်သူများမှာ အများဆုံးဖြစ်သည်။

(၂.၃.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစု ပေါင်း	% ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၁၄	၁၁၃			နိမ့်
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
	- ဘဏ်					
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း/ကိုယ်တိုင်					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၁၆ မိုင်(ညောင်ပင်)	၅၅ မိုင်(မိုးညှင်း)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကျောက်ချောလမ်း၊ကား၊ ဆိုင်ကယ်	ကတ္တရာလမ်း
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	စားသောက်ကုန်၊ကုန်မာ	ကတ္တရာလမ်း
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ပျဉ်၊ခနို၊သက်ကယ်	သွပ်မိုး၊အုတ်တိုက်

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အနီးဆုံးဈေး ညောင်ပင်(၁၆)မိုင်ရှိပါသည်။အကြီးစားဈေးကွက်မှာ မိုးညှင်း(၅၅)မိုင် ကွာဝေးပြီး စားသောက်ကုန်၊ကုန်မာများကို ကားဖြင့်သယ်ယူသူနည်း၊ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ယူသူများပါသည်။ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုမှာ ခရီးမိုင်ဝေးကွာခြင်းတို့ကြောင့် ဒေသတွင်း၌ ကုန်ဈေးနှုန်းမြင့်မားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမချေးငွေ)	စိုက်ပျိုးစရိတ်	၆လ		ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇) မရှိခြင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					
အခြား(သမ)					

ရင်းမြစ် ..(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ဘဏ်နှင့်သမချေးငွေများရရှိသော်လည်း ပုံစံ(၇) အခက်အခဲရှိနေပြီး ချေးငွေရရှိမှုမှာ နောက်ကျပြီး ပြန်လည်ဆပ်ရသည့်အချိန်သတ်မှတ်ချိန်အတိုင်းပြန်ဆပ်ရသဖြင့် အခက်အခဲများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇော အခြေအနေ	နိမ့်	
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ထုတ်ယူသူများသည့်အတွက်

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဗျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	
ရေရင်းမြစ်	လတ်	သစ်များခုတ်ခြင်းကြောင့်
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	ဘက္ထရီရှော့တိုက်ခြင်းနှင့်အဆိပ်ခပ်ခြင်း
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	ဖမ်းဆီးသူများပြားလာခြင်းနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရင်းမြစ် ..ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားဝတ်နေရေးနှင့်ဝင်ငွေအခက်အခဲများကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများကြောင့် အပင်မျိုးစိတ်များ ထုတ်ယူခြင်း၊ငါးမျိုးစိတ်နှင့်အခြား တိရိစ္ဆာန်များကို ဖမ်းယူ ခြင်း၊ဘက္ထရီလျော့တိုက်ခြင်းနှင့်ဆေးများခတ်သဖြင့် မျိုးတုန်း အန္တရာယ်ရှိနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၉	၉	၁၈	၄%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၈	၄	၂၂	၅%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃၈	၅၇	၉၅	၂၃%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၀၂	၉၂	၁၉၄	၄၆%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၈	၃၂	၆၀	၁၄%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၃	၈	၂၁	၅%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅	၈	၁၃	၃%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၁၃**	**၂၁၀**	**၄၂၃**	၁၀၀.%

ရင်းမြစ် .အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယခင်က ဘွဲ့ရပညာတတ်လူကြီးသူမများ နည်းပါးပြီး ကျောင်းမနေသူဗဟုသုတမကြွယ်ဝသူများသည်။မူလတန်းပညာသင်ကြားခဲ့သော လူကြီးလူငယ်များမှာ စာပင်ကောင်းစွာ မဖတ်နိုင်ကြပါ။ထို့ကြောင့် မိမိကလေးများ၏ ပညာရေးကို ဦးစားပေးသူနည်းပါးသည်။တချို့မှာ မိမိ ကလေးများအား ပညာတတ်ဖြစ်စေချင်သော်လည်း ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကျောင်း မထားနိုင်ကြပါ။ထို့ကြောင့် လူလတ်ပိုင်းများမှာ

စာမတတ်သူများသည်။တချို့မှာ မိသားစုဆင်းရဲသော ကြောင့် စာပေဖတ်ရှုရန် အချိန်မပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။လူငယ်များ အလယ်တန်းပညာ မတတ်မြောက် ခြင်း၏အကြောင်းမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း မိသားစုနှင့်လူကြီးများက ပညာရေးကို ဦးစားပေးမှု နည်းပါးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူဦးရေအသင့် အတင့်ဖြစ်လာသည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၃	၃၀	၆၃	၄၁%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၀	၃၃	၅၃	၃၄%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၂	၁၅	၂၇	၁၈%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၆	၅	၁၁	၇%

ရင်းမြစ် ..(၁) **ကျောင်းဝင်စာရင်း၊** (၂) **ဆယ်အိမ်မှူးများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာတတ်သူဦးရေများသည်။အလယ်တန်းပညာကို လည်း ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် အသင့်အတင့်များလာသည်။သို့သော် အထက်တန်းပညာကိုမူ တက်ရောက်သူ နည်းပါးသည်။အကြောင်းမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း၊အထက်တန်းကျောင်းရှိသော မြို့ရွာ နှင့်ဝေးခြင်း၊ဆင်းရဲခြင်း၊ကျောင်းစရိတ်ကြီးမားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။စရိတ်နည်းနည်းဖြင့် အထက်တန်း ပညာတတ်နိုင်ခြင်း၊လက်တွေ့ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနများမှ ကူညီပေးလျှင် အထက်တန်းတက်နှုန်းများလာပြီး ပညာတတ်သူများလာမည်ဖြစ်သည်။လက်တွေ့ကွင်းဆင်းခြင်းကို ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာအတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	မရှိ	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၄၅' x၁၈' x၁၅'	၈၀' x၃၀' x၁၆'
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်၊နံကပ်၊သံမံတလင်း	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့်	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ	ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	အိမ်သာ(၄)ခန်းတွဲ					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	ဆန်ပြုတ်၊ကော်ဖီ၊မုန့်(၁)ပတ် (၁)ကြိမ်တိုက်ကျွေးပါသည်။					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	-	၅	၅	-	-	-
ကျေးရွာခန့်		၂	၂			

ရင်းမြစ် ..(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ကျောင်းသည်ကျေးရွာ၏အလယ်တွင်တည်ရှိသည်။ကျောင်း မှာ ခိုင်ခံ့မှုရှိသည်။အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုလည်း ကောင်းမွန်သည်။ဘုန်းကြီးကျောင်းဆရာတော်နှင့် ရပ်မိရပ်ဖ နှင့်ကျေးရွာသားအချို့က တိုက်ကျွေးခြင်းဖြစ်သည်။ကျောင်းအားကစားပြုလုပ်ခြင်းနည်းသည်။အား ကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ကျောင်းတွင် ဆရာ/ဆရာမလုံလောက်မှုရှိသည်။အိမ်သာအခြေအနေမှာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ကောင်းမွန်သောအိမ်သာ၂ခန်းတွဲတစ်ဆောင်သာရှိပြီးကျန်သော အိမ်သာမှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိသောကြောင့် လေ့လာတွေ့ရှိထားပါသည်။မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်း နှစ်ဆောင် ကို KIO ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းမှဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။နိုင်ငံတော်အစိုးရဘဏ်မှ ကျောင်းသုံးစရိတ်တစ်နှစ်လျှင်(၈)သိန်း အရစ်ကျဖြင့်ထောက်ပံ့ပေးသည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	၇ ဦး အစိုးရခန့် ၅ဦးနှင့်ကျေးရွာခန့် ၂ ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၁:၁၃ ဦးဖြစ်သည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	-
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	-
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ရှိသည်။အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာသင်ယူသော သူများမှာကျောင်းစရိတ်တတ်နိုင်မှုမရှိချေ။ဝင်ငွေမရှိခြင်း
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။မြို့ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသောကြောင့်
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် ..(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရခန့်ဆရာမ ၅ ဦးနှင့်ကျေးရွာခန့် ၂ဦးရှိသည်။မူလတန်းကျောင်းထွက်နှုန်းသည် ၂၀၀၆မှစ၍ယနေ့တိုင်နည်းပါးပါသည်။အလယ်တန်းတွင်ထွက်နှုန်းများသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း၊တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသော ကျောင်းသူ/သား မိသားစုများမှာ ကျောင်းစရိတ်ဖြင့် မိဘများ ဝန်ပိသကဲ့သို့ တွေ့မြင်ရသည်။များသောအားဖြင့်လူမှုရေး၊ဘာသာရေးနှင့် ရုပ်ရေးရွာရေးတွင်လည်း အများဆုံး တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများဖြစ်သောကြောင့်ပုံမှန်အလုပ်ချိန်မရှိသည့် အတွက် မိသားစုများဆင်းရဲလာရသည်။ကျောင်းစရိတ်များ မတတ်နိုင်ဖြစ်ရသည်။ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန နှင့်သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ ကူညီပေးရန် အထူးစောင့်မျှော်နေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက		√		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	√			ကျန်းမာရေးလက်လှမ်းမှီမှုအားနည်း
၃	ငှက်ဖျား		√		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ		√		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	√			မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ရောဂါ ၂၀ခန့် ဖြစ်ပွားမှုရှိ
၆	တီဘီ		√		
၇	ဆီးချို		√		
၈	သွေးတိုး				
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	√			ဝင်ငွေအားနည်းပြီးကုန်ဈေးနှုန်းမြင့်ခြင်း
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		√		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝင်ငွေအားနည်းပြီး ကုန်ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်းနှင့်ဈေးလက်လှမ်းမီမှုအားနည်း

ခြင်းနှင့်နားလည်ထားမှုမရှိခြင်းတို့ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ			
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသား၀ါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	√		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**		√	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို ဆေးစစ်ခြင်း၊မေးခိုင်ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းများကို ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်ပေးကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလော က်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေ	(၁၆)မိုင်	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ -	မလုံလောက်	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလော က်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဌာန			အရံသားဖွားဆရာ မ- ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-		
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာ မ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင် -		
မြို့နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာ မ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင် -		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျ င်သူ-	လက်လှမ်းမှီမှု-ရှိ ဆေးဝါး--ရှိ သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးဌာနတွင် အခန်းကုတင်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများလည်း လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၅၀			√	√	
အဝိစိတွင်း (စက်တပ်)						
အဝိစိတွင်း/တုံကင်						
ကန်						
မြစ်/ချောင်း	၃၉	ဆိုး	√		√	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၁၂		√	√	√	
အခြား						

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းအသုံးပြုကြသော်လည်း အသုံးပြုသူနည်းပြီး ရေတွင်းအသုံးပြုသူများပြီး ချောင်းရေကို အသင့်အတင့်အသုံးပြုကြသည်။စိမ့်စမ်းရေကောင်းမွန်သော် လည်း သွယ်တန်းရန်အခက်အခဲများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၈၇	
ကျင်းအိမ်သာ	၇	
မြေပေါ် အိမ်သာ	၂	
တောထိုင်	၁၇	
စုစုပေါင်း	**၁၁၃**	

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် များသောအားဖြင့်ယင်လုံအိမ်သာကို အသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		√	
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	√		*လုပ်အားပေး၊သန့်ရှင်းရေး*
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**	√		*အနည်းငယ်ရှိသည်*
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**		√	*လုံးဝမရှိ*
၅	**အခြား** (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်..(၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်ပြီးလုပ်အားပေးသန့်ရှင်းရေးတို့တွင် ပါဝင်ကူညီကြသည်။အစည်းအဝေးတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသာ တက်ရောက်ကြသည်။လွန်ခဲ့သော နှစ် အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများအမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှု(သို့)တိုင်ကြားမှုများ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှုလုံးဝမရှိ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	**အမျိုး အစား (၁/၂/၃)**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**		**လမ်းအရှည် (မိုင်)**
				ပွင့်လင်း ရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ် လုံး**	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	**ဆိုး**		√		၁၂မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး				(၂)မိုင်
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး		√		၆ မိုင်
အခြား	၁	ဆိုး		√		

ရင်းမြစ်.ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟွေလုံကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်း၊ချဉ်းကပ်လမ်း၊ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ရှိသော်လည်း ပွင့်လင်းရာသီ၌ သုံးပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။မြေသားလမ်းများဖြစ်၍ နှံများရှိသဖြင့် လယ်ထုတ်ကုန်နှင့်အခြားသွားလာရာကိစ္စများ၌ အလွန်ပင်အခက်အခဲရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
ကွန်ကရစ်တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်		ကောင်း	၂၀၀၅		√
အခြား(သစ်သား)					

ရင်းမြစ်.ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တံတားတည်ရှိမှု မရှိသေးပါ။ဆိုင်ကယ်များသွားလာရန်ပြုလုပ်ထားသော တံတားငယ်သာတည်ရှိသည်။ကျေးရွာအတွင်း လမ်းမကြီးတွင် ရေပြွန်(၁၀)ခုရှိသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်.ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြစ်၊ပင်လယ်များနှင့်ဝေးကွာသောကြောင့် ရေကြောင်းအသုံးပြုမှုမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်		၃	၃၅	၁၁၆	၁၅	၆		၁၉

ရင်းမြစ်.အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း၌သာ စက်ဘီးသုံးပြီး အဓိကဆိုင်ကယ်များကိုသာ အသုံးပြုမှု များသည်။အကြောင်းမှာ တောင်တက်တောင်ဆင်းများသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်	၉၀	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၉	သင့်	အခက်အခဲရှိ
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၈	သင့်	မရှိ
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား			

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆိုလာစနစ်ကိုအများအပြား အသုံးပြုကြရပါသည်။အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်များကို အသုံးပြုကြသည်ကိုတွေ့ရသော်လည်းဆိုလာစနစ်တွင် အသုံးပြုပုံမှာ မခက်ခဲသော်လည်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများ စနစ်မကျကြပါ။လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်နိုင်သည့်ချောင်းများလည်းရှိပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၁၉၅	၃၆	၆၃	၃၁	

ရင်းမြစ်..(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များနှင့်ဝေးကွာခြင်းကြောင့် အထိုင်ဖုန်းများကိုတိုင်ထောင်အသုံးပြုရသည်။အင်တာနက်လိုင်းများမှာ
တောင်ကုန်းများတွင်သာမိနိုင်သောကြောင့်
အသုံးပြုနိုင်စွမ်းမှာနိမ့်သည်။ဖုန်းအရေအတွက်များသော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးအတွက်
အသုံးပြုနိုင်ခြင်း

မရှိကြပါ။ထို့အပြင်လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းများမရှိသေးဘဲဆိုလာများကိုအသုံးပြုရသောကြောင့် တီဗွီစလောင်းများကြည့်ရှုနိုင်မှုများမှာ အလွန်နည်းသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ပါဝင်မှုရှိသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ပါဝင်မှုရှိသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	မရှိ
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ

ရင်းမြစ် .ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာမရှိသေးပါ။လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတက်ကြွစွာပါဝင်သော်လည်း လူကြီးများ၏ ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးမှုလုံးဝမရှိ၊တင်ပြသည်များကို လူကြီးများလက်ခံဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအလွန်အားနည်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာသည်ချိုင့်ဝှမ်းဒေသတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာလက်လှမ်းမီမှုအလွန်နည်းသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ၊အုပ်စုတွင်ရဲများမရှိခြင်းကြောင့်
အခြား	

ရင်းမြစ် .ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေး၊ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသာ ဖြေရှင်းပေးနေရကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	သာမန်	စိုးရမ်	စိုးရိမ်	သာမန်

ရင်းမြစ် .ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူကုန်ကူးမှုမတွေ့ရှိပါ။အကြမ်းဖက်မှုနည်းပါးသည်။ခိုးမှုတွင် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများသာခိုးကြပြီး တိုင်တန်းသည်အထိမရှိသေးပါ။မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများမှာ စိုးရိမ်အဆင့်ရှိနေ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး လက်လှမ်းမမှီပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ**					
၁	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များလိုအပ်ခြင်း	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆေးရုံနှင့်ဝေးကွာခြင်း	ဆေးပေးခန်းနေရာ ရှိသည်။	ဆေးဆရာ/မများ မရှိခြင်း၊ လူမှုကူညီရေး အသင်းများဖွဲ့စည်း ထားခြင်းမရှိ	ဆေးဆရာ/မ များ ခေါ်ယူခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပစ္စည်း၊ကိရိယာများ ပြည့်စုံစွာဖြည့်ဆည်း ခြင်း၊အယူသည်းခြင်း နှင့်ဆေးရုံ၊ဆေးခန်း ကြောက်ခြင်းကို ပညာ ပေးဟောပြောပွဲပြု လုပ်ပေးခြင်း	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆိုင် ရာအဆောက်အဦးအသုံး အဆောင်နှင့်ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံ အတိုင်းရရှိအောင်တောင်းဆို ခြင်း၊ ဆေးဆရာ/မခေါ်ယူရန် ကျန်းမာရေးဌာနမှကူညီပေး ခြင်း
၂	ကျန်းမာရေး	ဆေးဆရာ/ဆရာမ မရှိခြင်း	မြေနေရာရှိသည်။ ဆေးပေးခန်းရှိသည်	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟု သုတမရှိခြင်း	ကျန်းမာရေးအသိ ပညာပေးဟောပြောပွဲ များပြုလုပ်ခြင်း	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများလာရောက် ပြုလုပ်ပေးရန်
၃	သောက်သုံးရေ မလုံ လောက်ခြင်း (စိမ့်စမ်းရေသွယ် လုပ်ငန်း)	သောက်သုံးရေမသန့် ရှင်းခြင်းနှင့်တွင်းရေများ တွင်ရေရရှိမှုနည်းပါး ခြင်း	ရေချောင်းများလည်း ရှိခြင်း၊ ရေတွင်းများလည်း ရှိခြင်း၊ လုပ်အားများလည်း အသင့်အတင့်ရှိခြင်း	နည်းပညာမရှိခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်း အနှီး မရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီး ဌာနများကိုနည်းပညာ နှင့်ငွေကြေးရရှိရန် တောင်းဆိုမည်၊ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး ပံ့ပိုးမှုများအတွက် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန	သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ နှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်၊ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေးပံ့ပိုးမှု သင်တန်းများချမှတ်ပေးရန် (စိမ့်စမ်းရေသွယ်လုပ်ငန်း (၂/၀)မိုင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
					နှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ထားခြင်း	
၄	**စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း**					
၁	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	ကျေးလက်ဒေသမဖွံ့ဖြိုးခြင်း	လုပ်သားအင်အားရှိသည်။ သင်တန်းတက်ရောက်လိုသူများရှိခြင်း	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရှားပါးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း	လက်သမား၊ပန်းရံ သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပေးရန်
၅						
၁	မြေယာမဲ့	လုပ်ကိုင်နိုင်သောအင်အားမရှိခြင်း	မြေလွတ်မြေရိုင်းများရှိခြင်း	ငွေကြေးအရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ကြုံရာအလုပ် လုပ်ကိုင်နေရခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး မြေနေရာခွဲဝေပေးခြင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့်သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ မြေနေရာခွဲဝေပေးရန် ကူညီပေးခြင်း၊လုပ်ငန်းလိုင်စင်၊မြေဂရန် များဆောင်ရွက်ပေးရန်
၂	စာကြည့်တိုက်	လူငယ်များအဆိုပြုတင်သွင်းခြင်းမရှိ	သစ်ဝါးနှင့်မြေနေရာရှိသည်။လုပ်အားလည်းရှိသည်။	ငွေကြေးမရှိခြင်း၊ မြို့နယ်စာကြည့်တိုက်နှင့်ဝေးကွာခြင်း	စာဖတ်ချင်စိတ်ဖြစ်လာအောင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊လူကြီး မိဘများ၏ခွင့်ပြုချင်	စာပေဟောပြောပွဲကိုဒနှစ်တစ်ကြိမ်(သို့)ဒနှစ်နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ပေးရန်
၃	အားကစားကွင်း	လူငယ်များအဆိုပြုတင်သွင်းခြင်းမရှိ	မြေနေရာကျယ်ဝန်းခြင်း	အားကစားပစ္စည်းများနှင့်လက်လှမ်းမီ မှုမရှိခြင်း	အားကစားပစ္စည်းများမလိုအပ်ဘဲအားကစားလေ့ကျင့်နိုင်ခြင်း	အားကစားပညာရှင်များကွင်းဆင်းလေ့ကျင့်ပေးခြင်း။
၄	ဆည်ရေမရရှိနိုင်မှု	ဆည်မရှိခြင်း၊ရာသီ	ချောင်းမြောင်းရှိ	လယ်သမားဖွဲ့စည်း	ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး	ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		ဥတုပြောင်းလဲလာ၍ မိုးခေါင်ခြင်း	သည်။သဲ၊ကျောက် ရှိသည်။	ခြင်းမရှိ၊နည်းပညာ နှင့်အသိပညာ ကြွယ်ဝမှုနည်းပါး ခြင်း	ဌာနမှနည်းပညာနှင့် အသိပညာပေးခြင်း၊ စက်ယန္တရားများကူညီ ပေးခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှု ပြည့်ဝစွာ ရရှိနိုင်စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့ အစည်းများအား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	နည်းပညာများနှင့်စက်ယန္တရာ း များကူညီပေးရန်၊ ဝန်ဆောင်မှုပြည့်ဝစွာရရှိန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက် နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
၅	စားကျက်မြေမရှိခြင် း	ယခင်က စားကျက် မြေသတ်မှတ်ပေးခြင်း မရှိခြင်း	မြေနေရာရှိသည်။	ကုမ္ပဏီများမှ ကြီး စိုးခြင်း၊မြေဂရန် များ ရရှိရန် ခက်ခဲ ခြင်း။	မြေတိုင်းစာရင်းဌာနမှ လာရောက်သတ်မှတ် တိုင်းတာပေးခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ နှင့်ညှိနှိုင်းတောင်းဆို ခြင်း။	မြေတိုင်းစာရင်းဌာနနှင့်သက် ဆိုင်ရာဝန်ကြီး ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ညှိ နှိုင်းတောင်းဆို၍နေရာ သတ်မှတ်ခြင်း။
၆	စက်ယန္တရား	စိုက်ပျိုးမြေကိုယခုမှ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ စက် ယန္တရားအသုံးပြုရန် မရရှိခြင်း။	တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် မြေ ရှိသည်။စက်ယန္တရား မောင်းနှင်တတ်ခြင်း	အသုံးပြုရန်ငွေ ကြေးအရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ အသိပညာနှင့် အတတ်ပညာ နည်း ပါးခြင်း၊ စက်ယန္တရားများ	စက်မှုလယ်ယာဝန် ကြီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊အသိ ပညာရှင်များ အတတ် ပညာရှင်များမှ ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ပေး ြင်း။	စက်မှုလယ်ယာဝန်ကြီးဌာန များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ရန်ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ စက်ယန္တရားအရစ်ကျချပေး ရန်၊ရောင်းချပေးရန်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				ငှားရမ်းနိုင်ခြင်း မရှိ/ငှားရမ်းမည့် နေရာ/ဌာနများကို မသိရှိခြင်း။		

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက ဟွေလုံကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊